

**HE LLEGIT
NO SÉ ON**

**EVA
PIQUER**

La “passió imperiosa” d’avançar dins l’aigua

Oliver Sacks, neuròleg i divulgador científic, enceta un llibre pòstum amb un text sobre el seu amor infinit per la natació

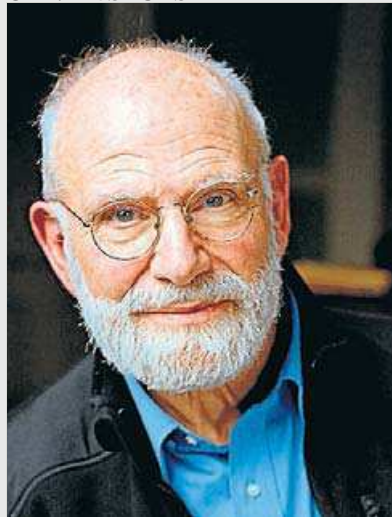
La història d’un neuròleg que es va comprar una casa tot nedant

El nedador del conte més famós de John Cheever “sentia un inexplicable menyspreu pels homes que no es llançaven a les piscines”. Ell, en canvi, s’hi llançava sense demanar permís. “Nedava amb un crol irregular, respirant amb cada braçada o cada quatre, i comptant mentalment l’un-dos un-dos de l’aleteig de les cames”. I el dia del relat decideix tornar cap a casa nedant, de piscina en piscina. “Si aquell diumenge a la tarda haguessiu sortit a fer una passejada amb cotxe l’hauríeu vist, gairebé nu, plantat al voral de la Carretera 424, esperant per travessar. Probablement us hauríeu demanat si havia estat víctima d’un robatori, o si se li havia avariats el cotxe, o si només era un boig”, escriu Cheever en la traducció al català de Jordi Martín Lloret (*Contes*, Edicions Proa, 2007).

El periple de Neddy Merrill per les piscines del comtat és un viatge sense retorn que ja intuïm que no acabarà bé i que té, per descomptat, interpretacions simbòliques: les piscines són de metafòra fàcil. Però la lectura literal del conte ens recorda que ara i aquí només podem nedar al mar, amb neoprè i tal, perquè les piscines dels clubs de natació i centres esportius tornen a estar tancades per les restriccions pandèmiques. Això no és Amèrica, i de cases amb piscina privada no n’hi ha pas tantes com als suburbis residencials de Nova York.

A la dècada dels seixanta, el neuròleg Oliver Sacks va protagonitzar una escena digna de Cheever. Va arribar a Nova

OLIVER SACKS

ADAM SCOURFIELD/PENGUIN RANDOM HOUSE

York quan tenia poc més de trenta anys i es va acostumar a nedar a la platja d’Orchard, al Bronx. De tant en tant feia el circuit de City Island, un recorregut aquàtic en què invertia hores. Un dia, en ple circuit, es va aturar per mirar una glorieta encantadora que hi havia ben a la vora del mar. I aquí comença la història que podria ser conte: “Vaig sortir de l’aigua, vaig caminar pel carrer i vaig veure una caseta vermella en venda. Els amos me la van ensenyar, atònits (jo encara regalimava). Des d’allà me’n vaig anar a l’agent immobiliària i la vaig convèncer que hi estava realment interessat (no passava sovint que els clients se li presentessin en banyador), vaig ficar-me novament a l’aigua i vaig tornar nedant a Orchard Beach, havent-me comprat una casa a mig trajecte”. La casa on viuria durant vint anys.

El plaer de concentrar-se en les braçades per alliberar la ment

Oliver Sacks (Londres, 1933-Nova York, 2015) explica aquesta anècdota en el primer dels textos de *Todo en su sitio*, un nou volum pòstum publicat per Anagrama, amb traducció de Damià Alou, que repassa les diverses passions que van omplir la vida de l’enyorat doctor en neurologia i mestre en l’art de narrar històries clíniques: la química, els museus, les biblioteques, els jardins, el cervell... i la natació. “Nedar em proporciona un gran plaer, una sensació de benestar tan extrema que de vegades es converteix en una mena d’èxtasi –escrivia el metge i assagista–. Es produeix una concentració absoluta en l’acte de nedar, en cada braçada, i al mateix temps la ment sura en llibertat, queda com en un estat de trànsit. Mai he experimentat res tan poderosament i saludablement eufòric, hi soc addicte: em poso irritable quan no puc nedar”.

Fill d’un campió de natació, l’autor de *L’home que va confondre la seva dona amb un barret* es recorda com un “nadó d’aigua” que va ser introduït al món aquàtic quan només tenia una setmana i moure’s pel medi líquid li resultava encara instintiu. Ni ell ni cap dels seus tres germans van haver d’aprendre a nedar, perquè en sabien des de sempre. D’adolescent una malaltia a la pell el va apartar de platges i piscines, però a la universitat d’Oxford va reprendre la natació amb tanta força que se li va convertir en “una passió imperiosa” i sense marxa enrere. Com la vida mateixa. ♦♦